

Історичний аналіз розповсюдження фармації у Львові

Немченко А.С., Лебедь С.О.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Кафедра організації та економіки фармації

economica@ukr.net

Вступ. Місто Лева (Львів) є одним з тих, міст де було започатковано становлення сучасної фармації. У 1228 році в місті було запроваджено будівництво монастиря з притулком і аптекою для хворих, він проіснував до 1480 року, як перший медико-фармацевтичний центр. У ті часи відбулося розділення медицини й фармації, тому, що виготовлення ліків ускладнилося та потребувало спеціальних знань. Це послужило витком подальшого розвитку фармації, як окремої науки.

Метою дослідження є історичний аналіз розповсюдження фармації у Львові.

Методами було обрано – історичний, аналітичний, систематизації та логічного узагальнення.

Результати досліджень. Початок 1464 року у Львові відзначився спалахом чуми. Це призвело до того, що у місто приїхали видатні лікарі та аптекарі Зигмунд, Василь Русин, Варфоломій, Ольбрехт та у 1490 році була відкрита одна з перших офіційних публічних аптек загального користування. Передусім аптеки забезпечували ліками монастирі, а для приготування використовували котли для воску, мідні ступки, сковорідки, олов'яні глечики, дерев'яні інструменти.

Вагомий внесок у розвиток сучасної фармації вклали травники, зілейники. У рукописах XV-XVI ст. описуються лікарські форми (порошки, мазі, пластири, полоскання, розтирання, масла), звертається увага на якість ЛЗ, причини хвороб та їх ознаки.

Лікування хворих проводилось, опираючись на віковий досвід народної медицини, а завдяки діловим зв'язкам з дипломованими лікарями відбувався постійний розвиток навичок та знань.

Пізніше у 1512 році у Львові був відкритий цех цирульників, які були представниками ремісничої фармації і медицини. Так, цех переважно обслуговував широкі маси населення тому, що плата за лікування дипломованих спеціалістів була занадто високою.

Слід зазначити, що у той час віск, який використовувався для багатьох ліків був товаром міського експорту. Для збільшення об'єму продавці розплавлювали його та додавали перетертий горох, що послужило введенням покарання у вигляді смертної кари.

У 1609 році відбувся все більший розвиток аптекарської справи та вперше була створена професійна організація аптекарів на території України. У 1611 році Львівський аптекарський цех отримав від короля Польщі підтвердження прав своєї професійної спільноти.

У 1735 році військовий фармацевт німецького походження Франц Вільгельм Наторп поблизу площі Ринок, у наріжному будинку, заснував аптеку, назвавши її «Під Чорним орлом» у різні роки аптекою завідували видатні магістри.

З 1837 по 1897 рік власником аптеки був магістр фармації Вінцент Яблонський. Він є автором більшості робіт з аптечної технології та педагогіки. У 1882 році Яблонський завідував фа-

рмацевтичною школою і хімічною лабораторією Галицького товариства аптекярів, а через 2 роки став головним редактором щомісячника «Журнал суспільства аптекярів». У часи його керівництва аптекою, фармацевтична справа широко розвивалась.

У 1923 році аптеку викупив українець Михайло Терлецький, що був єдиним українцем у Львові, який мав власну аптеку, та володів нею до 1939 року. З 1966 року донині аптека є музеєм історії фармації, який нараховує 16 експозиційних залів, включно з лабораторією алхіміка та бібліотекою, що нараховує понад 3 тис. фоліантів.

Саме у Львові був розроблений та почав працювати перший фармацевтичний комплекс-фірма «Петро Міколяш і Спілка». Комплекс включав науково-хімічну лабораторію, магазини санітарії і гігієни, лабораторію скла і реактивів, склади для оптової реалізації ліків та для розчинників

лаків і фарб, гомеопатичні препарати.

У 1910 році фірма відкрила власну виробничу базу - фармацевтичну фабрику «Лаокоон». Покупцями продукції були провінційні аптеки, лікарні та населення всього регіону. Вже у 1923 році «Лаокоон» стає акціонерним товариством хімічних закладів. З 1946 року по 1993 рік фабрика була перейменована та реорганізована й мала назву АТ «Галичфарм», а вже у 2005 році стає частиною Корпорації «Артеріум».

Висновки. Проведене дослідження історичного аналізу розповсюдження фармації у Львові дозволило підтвердити, що місто є одним з передових серед інших міст сучасної України, яке започаткувало розвиток фармації.

Зокрема, це зумовлено територіально-географічною складовою та близькістю до інших Європейських міст де становлення фармації відбувалось більш швидшими темпами.

“

Немченко А.С., Лебедь С.О. (2020). Історичний аналіз розповсюдження фармації у Львові. *Фармакоекономіка в Україні: стан та перспективи розвитку : матеріали XII наук.-практ. INTERNET-конф., м.Харків, 22 травня 2020 р.* 125-126.

”